

**DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATINDA
DUL EŞİN YENİDEN EVLENME OLASILIĞINI
BELİRLEME TARİHİ**

Kadının evlenme şansı olup olmadığı ve derecesi, “hüküm tarihindeki” yaşı ve diğer özellikleri gözönünde tutularak saptanmalıdır.

Evlenme şansının yüzdeye göre oranı takdir edilirken, kadının dul kaldığı tarihteki yaşı değil, hüküm tarihindeki yaşı ve diğer özelliklerinin gözönünde tutulması kaçınılmaz bir zorunluluktur. (9. HD.17.01.1972, 24111-135)

Davacı eşin olay tarihinden hüküm tarihine kadar geçen **yaklaşık sekiz yıl içerisinde evlenmemiş bulunduğu** olgusuyla, yaşadığı sosyal ve ekonomik ortama göre %50 evlenme şansının kabulü isabetsizdir.

(10.HD.28.02.1975, 613-1214)

Direnme kararında, 1930 doğumlu davacının bir çocuğu ile dul kaldığı, **hüküm tarihine kadar evlenmediği**, gençlik yaşını dul olarak geçirdiği, bulunduğu muhitteki özel şartların da göz önünde tutularak evlenme ihtimali mevcut olmadığı sonucuna varıldığı açıklanmıştır. Davacının bugüne kadar evlendiğine dair dosyada bir kayıt mevcut değildir. Mahkemece, davacının durumunun özelliği de göz önünde tutularak karar verilmiş olduğuna göre, yasaya ve usule uygun bulunan direnme kararının onanması gerekmiştir.

(HGK.17.03.1971, 1153-170)

İş kazasının vuku bulduğu tarihte 28 yaşında ve bir çocuklu olan davacı, kendisine %25 oranında evlenme şansı tanıyan **bilirkişi raporunun düzenlendiği tarihte** ise 41 yaşındadır. Şu durum göstermektedir ki, davacının evlenme şansı yoktur.

(9.HD.27.03.1972, 26890-7989)

40 yaşında ve üç çocuklu olup ölüm olayından itibaren **aradan on yıl geçmiş** olmasına rağmen evlenmemiş kadının **evlenme şansı olamayacağı** sonucuna varılmıştır.

(9.HD.10.12.1970, 11832-13833)

Olay tarihinde 19 ve bilirkişi **raporunun düzenlendiği tarihte** 21 yaşında ve bir çocuklu olan kadının evlenme şansını %1 olarak tespit eden yerel mahkeme kararını, örf ve âdete göre evlenme şansının gerçeğe yakın şekilde bilirkişi aracılığıyla saptanması gerektiği düşüncesiyle bozan Özel Daire kararına karşı direnen yerel mahkeme kararının bozulmasına karar verilmiştir.

(HGK.31.03.1971, 943-211)

Davacının yaşadığı çevrenin gelenekleri, bakıma muhtaç iki çocuğu bulunuşu, anılana ait doktor raporu, **bugüne kadar evlenmemiş olduğu** gözönünde bulundurulmaksızın %40 evlenme şansı olduğunun kabulü usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

(10.HD.16.04.1976, 9969-2331)

Davacının olay tarihindeki yaşına, olaydan sonra (6) yıla yakın bir zaman geçmesine rağmen evlenmemiş olmasına, (3) çocuklu bulunmasına, yaşadığı çevre ve çevrenin evlenme konusundaki düşüncelerine, **uzun süredir evlenmemiş olmasının** aile bağlılığının ve sadakatının bir göstergesi olacağına, ülkenin sosyal ve ekonomik koşullarına göre evlenme olasılığının olmadığı kabulü gerekir.

(9.HD.27.12.1988, 12374-12582)

Zararlandırıcı sigorta olayında ölen sigortalının **eşi** Aysel iki çocuklu ve kaza tarihinde 29 yaşında olup, dosya içeriğine göre **henüz evlenmemiştir**. Hak sahibi eşin yaşı ve sosyal ve ekonomik durumu gözönünde tutularak kendisine münasip oranda **evlenme şansı** verilmesi gerekirken bu hususun karar yerinde tartışılmaması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

(10.HD.12.06.2003, E.2003/4112 K.2003/4878)

Dava, işkazasında ölen sigortalı işçinin haksahiplerine Kurumca yapılan sosyal sigorta yardımlarının rücuun ödetilmesi istemine ilişkin olup, kaza tarihinde 45, **karar tarihinde** 47 yaşında bulunan ve iki erkek çocuk annesi olduğu anlaşılan **dul eşin** yaşı, çocuk sayısı ve sosyal durumuna göre yeniden **evlenme şansı** bulunmadığı halde yanlışlı değerlendirme sonucu %10 evlenme şansı verilerek maddi zarar hesabı yapılmış olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

(10. HD. 02.04.2002, E.2002/2367 K.2002/2962)

Dava hukuki nitelikçe zararlandırıcı sigorta olayı sonucu ölen sigortalının hak sahiplerinin SSK tarafından karşılanmayan zararlarının giderimi istemine ilişkindir. Uyulan bozma ilamında, iş kazası sonucu ölüm sebebiyle SSK tarafından davacılar bağlanan gelirlerin saptanması istendiğine, belirlenen bu yeni peşin değerler maddi zararın belirlenmesinde dikkate alınacağına göre, **maddi zarar hesabı yapılırken** davacıların destek kayıtlarının da **yeni olgulara göre** belirlenmesi gerekir.

Dosya içindeki hesap raporunda, davacılar **eşin hesap tarihindeki yaşı**, çocuk sayısı, içinde bulunduğu sosyal durum itibarıyla kendisine verilen %20 evlenme şansının fazla olduğu açık-seçiktir.

Mahkemece yapılacak iş, **hüküm gününe en yakın tarihte** belirli olan asgari ücret artışları dikkate alınarak, davacı **eşin evlenme şansının** bulunmadığı kabul edilmek ve pasif devre kaybı hüküm gününe en yakın tarihteki verilere göre hak sahiplerine bağlanan gelirin kurumca hesaplanarak bildirilen peşin sermaye değeri indirmek ve sonucuna göre karar vermekten ibarettir. Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgulara aykırı şekilde yazılı biçimde hüküm kurulması usul ve kanuna aykırı olup bozma nedenidir.

(21.HD. 05.11.2002, E.2002/7987 K.2002/9192)

Davacı eşin, evlenme şansı değerlendirilirken, olay tarihindeki yaşının değil, halen evlenmemiş bulunmasına göre hesap tarihindeki yaşının esas alınması gerekir.

Dava iş kazasında ölen sigortalı işçinin haksahiplerinin maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir.

Mahkemece, davacı çocuklar Abdüssamet ve Doğan'ın maddi tazminat istemlerinin kabulüne, davacı eş Yeliz'in ise hesaplanan zararından %62 oranında yeniden evlenme şansı nedeniyle indirim yapılmak suretiyle maddi tazminat isteminin kısmen kabulüne, davacıların manevi tazminat istemlerinin ise kısmen kabulüne karar verilmişse de, davacı eş Yeliz'in yeniden evlenme şansının takdirinde yanlışlığa düşüldüğü, yeniden evlenme şansının fazla takdir edildiği anlaşılmaktadır.

Davanın niteliği itibarıyla haksahiplerinin zararının hesaplanmasında bilinen varken varsayıma gidilemeyeceği ilkesi karşısında, Davacı eş Yeliz'in evlenme şansı değerlendirilirken **olay tarihindeki yaşının değil, halen evlenmemiş bulunmasına göre hesap tarihindeki yaşının esas alınması gerekir**. Davacı eş Yeliz'in hesap tarihinde 26 yaşında, 7 ve 9 yaşlarında iki çocuk sahibi olduğu, **olayın üzerinden geçen zamana rağmen halen evlenmediği** dosya içerisindeki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır. Bu duruma göre davacı eş Yeliz'in hesap tarihindeki yaşı, çocuk sayısı, içerisinde bulunduğu sosyal durumu dikkate alındığında yeniden evlenme şansının %17 oranında değerlendirilmesi gerekirken, takdirde yanlışlığa düşülmek suretiyle olay tarihindeki yaşının esas alınması ve çocuk sayısının evlenme şansını azaltan değil, artıran bir neden olarak değerlendirilmesi

suretiyle %62 gibi çok yüksek oranda bir evlenme şansı kabul edilmesi ve davacı eşin maddi tazminatının noksan belirlenmesi hatalı olmuştur.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgulara aykırı biçimde yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

(21.HD.26.05.2009, 3166-7102)

Olayın üzerinden geçen zamana rağmen halen evlenmediği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılan davacı eşin yeniden evlenme olasılığı, hesap tarihindeki yaşı, çocuk sayısı, içerisinde bulunduğu sosyal durum dikkate alınarak belirlenmelidir.

Dava iş kazası sonucu ölen sigortalı işçinin hak sahiplerinin maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir.

Mahkemece davacı çocuk Kader'in maddi tazminat isteminin kabulüne, davacı eş Ayşe'nin hesaplanan zararından %20 oranında yeniden evlenme şansı nedeniyle indirim yapılmak suretiyle maddi tazminat isteminin kısmen kabulüne karar verilmişse de, yeniden evlenme şansının ve manevi tazminatın takdirinde yanılığa düşüldüğü, yeniden evlenme şansının ve manevi tazminatın fazla takdir edildiği anlaşılmaktadır.

Davacılar murisinin davalıya ait işyerinde çalışmakta iken göçük altında kalması ve ölümü ile sonuçlanan iş kazasında sigortalının kusurunun bulunmadığı, davalı işverenin %80 oranında kusurlu olduğu, olayın meydana gelmesinde %20 oranında kaçınılmazlığın etkisi bulunduğu dosya içeriğinden anlaşılmaktadır,

Davacı eş Ayşe'nin hesap tarihinde 31 yaşında ve 2 yaşında bir çocuk sahibi olduğu, **olayın üzerinden geçen zamana rağmen halen evlenmediği** dosya içerisindeki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır. Davacı Ayşe'nin hesap tarihindeki yaşı, çocuk sayısı, içerisinde bulunduğu sosyal durum dikkate alındığında yeniden evlenme şansının %12 oranında değerlendirilmesi gerekirken, takdirde yanılığa düşülmek suretiyle %20 oranında evlenme şansı kabul edilerek davacının maddi tazminatının noksan belirlenmesi hatalı olmuştur.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgulara aykırı biçimde yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

(21.HD.28.04.2009, 1753-5913)